

Projekt z dnia 5 lutego 2009 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 2009 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na
ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w
zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków**

Na podstawie art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków (Dz.U. Nr 200, poz. 1692, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8. Stopy procentowe składek dla płatników, o których mowa w art. 28 ust. 2 ustawy, ustala się jako iloczyn stopy procentowej składki określonej dla grupy działalności, do której został zakwalifikowany płatnik, oraz indywidualnego wskaźnika korygującego, wynoszącego:

- 1) 0,5 – jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest niższa o co najmniej 6 kategorii od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 2) 0,6 – jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest niższa o 5 kategorii od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 3) 0,7 – jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest niższa o 4 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 4) 0,8 – jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest niższa o 3 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 5) 0,9 – jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest niższa o 2 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 6) 1,1 – jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest wyższa o 2 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 7) 1,2 – jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest wyższa o 3 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 83, poz. 760 i Nr 223, poz. 2217, z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, Nr 121, poz. 1264, Nr 187, poz. 1925 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 164, poz. 1366, z 2007 r. Nr 115, poz. 792, z 2008 r. Nr 228, poz. 1507 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 203, poz. 1720, z 2006 r. Nr 42, poz. 283, z 2007 r. Nr 117, poz. 812 i Nr 195, poz. 1408 oraz z 2008 r. Nr 73, poz. 436.

- 8) 1,3 – jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest wyższa o 4 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 9) 1,4 – jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest wyższa o 5 kategorii od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 10) 1,5 – jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest wyższa o co najmniej 6 kategorii od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 11) 1,0 – w pozostałych przypadkach.”;

2) Załącznik nr 2 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie dnia 1 kwietnia 2009 r.

**MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

*Załącznik
do rozporządzenia Ministra
Pracy i Polityki Społecznej
z dnia (poz.....)*

**GRUPY DZIAŁALNOŚCI, KATEGORIE RYZYKA I STOPY PROCENTOWE
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE DLA GRUP DZIAŁALNOŚCI**

Lp.	Grupy działalności	Kod PKD*	Kategorie ryzyka	Stopy procentowe składki (%)
1	2	3	4	5
1	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	A	9	2,53
2	Rybnictwo	B	6	1,73
3	Górnictwo surowców energetycznych	CA	12	3,33
4	Górnictwo surowców innych niż energetyczne	CB	12	3,33
5	Produkcja artykułów spożywczych; napojów i wyrobów tytoniowych	DA	6	1,73
6	Produkcja wyrobów włókienniczych i odzieży	DB	4	1,20
7	Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych	DC	4	1,20
8	Produkcja drewna i wyrobów z drewna	DD	10	2,80
9	Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru; działalność publikacyjna i poligraficzna	DE	5	1,47
10	Wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych	DF	5	1,47
11	Produkcja wyrobów chemicznych	DG	6	1,73
12	Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	DH	7	2,00
13	Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	DI	8	2,26
14	Produkcja metali i wyrobów z metali	DJ	9	2,53
15	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	DK	7	2,00
16	Produkcja urządzeń elektrycznych i optycznych	DL	5	1,47
17	Produkcja sprzętu transportowego	DM	8	2,26
18	Produkcja, gdzie indziej niesklasyfikowana	DN	7	2,00

19	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	E	6	1,73
20	Budownictwo	F	7	2,00
21	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	G	5	1,47
22	Hotele i restauracje	H	3	0,93
23	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	I	5	1,47
24	Pośrednictwo finansowe	J	2	0,67
25	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	K	4	1,20
26	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne, organizacje i zespoły eksterytorialne	L, Q	3	0,93
27	Edukacja	M	3	0,93
28	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	N	5	1,47
29	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	O	5	1,47

* Kod PKD określony w przepisach w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Do dnia 31 grudnia 2009 r. do grup działalności i rodzaju działalności stosuje się Polską Klasyfikację Działalności (PKD) wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 33, poz. 289 i Nr 165, poz. 1727).

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.) kategorię ryzyka dla grup działalności ustala się na okres nie dłuższy niż trzy lata składkowe, co oznacza, że począwszy od roku składkowego rozpoczynającego się 1 kwietnia 2009 r. dla poszczególnych grup działalności powinny być ogłoszone nowe kategorie ryzyka.

Kategorię ryzyka dla grupy działalności ustala się w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego za trzy ostatnie lata kalendarzowe, dostępne w dniu 31 stycznia danego roku dotyczące wypadkowości i zagrożeń.

W stosunku do obowiązującej regulacji w przypadku 17 grup działalności nie nastąpią żadne zmiany. Zmiana kategorii ryzyka i wzrost stopy procentowej nastąpi w 5 grupach działalności. Dla *rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa* oznacza to wzrost składki z 2,00% do 2,53% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie wypadkowe. W *produkcji masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru i działalności publikacyjnej i poligraficznej* a także *produkcji urządzeń elektrycznych i optycznych* zmiana kategorii ryzyka powoduje, że stopa procentowa składki wyniesie 1,47% (obecnie 1,20%). Wzrost składki nastąpi również w *handlu hurtowym i detalicznym* (z 0,93% do 1,47%) oraz w grupie *hotele i restauracje* (z 0,67% do 0,93%). Natomiast w przypadku 7 grup działalności efektem zmiany kategorii ryzyka jest obniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe. I tak, w przypadku *Rybackstwa* stopa procentowa składki obniży się z poziomu 2,80% do 1,73%, *górnictwie surowców energetycznych* z 3,60% do 3,33%, w *produkcji drewna i wyrobów z drewna* z 3,06% do 2,80%. W grupie działalności *wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych* stopa procentowa składki wyniesie 1,47% (obecnie 1,73%), w grupie - *produkcja wyrobów chemicznych* – 1,73% (obecnie 2,26%), w grupie – *produkcja maszyn i urządzeń* – 2,00% (obecnie 2,26%), zaś w grupie *edukacja* – 0,93% (obecnie 1,20%).

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych wynosi 50% najwyższej stopy procentowej ustalonej na dany rok składkowy dla grup działalności. Oznacza to, że w nowym roku składkowym dla tych

płatników będzie więc ona niższa i wyniesie 1,67% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie wypadkowe (obecnie 1,80%).

Zgodnie z przepisami wyżej wymienionej ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z dniem 1 kwietnia 2006 r. rozpoczął się rok składkowy, na który wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe dla poszczególnych płatników, spełniających określone ustawą warunki, ustala Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wyliczenie wysokości składki dla indywidualnych płatników następuje na podstawie danych o wypadkowości przekazanych przez tych płatników w dokumentach ZUS IWA za okres trzech kolejnych lat kalendarzowych poprzedzających dany rok składkowy oraz na podstawie określonych rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej kategorii ryzyka dla grup działalności i przypisanych im wysokości stóp procentowych składki na ubezpieczenie wypadkowe, z uwzględnieniem obowiązujących wskaźników korygujących. Do dnia 31 marca 2009 r. wskaźnik korygujący wynosi od 0,8 do 1,2. Od dnia 1 kwietnia 2009 r. zmienia się wysokość dopuszczalnych wartości wskaźnika korygującego; wskaźnik korygujący wynosić będzie od 0,5 do 1,5 (art. 31 ust. 1 pkt 2 ustawy).

A zatem o ostatecznej wysokości składki dla tych płatników, którzy zgłaszają do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych i byli zobowiązani do składania informacji ZUS IWA za trzy ostatnie lata kalendarzowe decydować będzie zarówno stopa procentowa ustalona dla grupy działalności, jak i indywidualny wskaźnik korygujący. Wskaźnik ten, co wynika z art. 31 ust. 2 ustawy, ustala się na rok składkowy w zależności od kategorii ryzyka ustalonej dla tego płatnika składek. Natomiast kategorię ryzyka dla płatnika ustala się w zależności od ryzyka określonego wskaźnikami częstości:

- 1) poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem,
- 2) poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich,
- 3) zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

Sposób obliczania kategorii ryzyka dla płatnika składek i wskaźników częstości, a dalej indywidualnego wskaźnika korygującego reguluje nowelizowane rozporządzenie.

Wiążącą płatników stopę procentową składki ustali Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Natomiast ci płatnicy składek, którzy nie składali informacji ZUS IWA z uwagi na brak obowiązku jej składania, składkę na ubezpieczenie wypadkowe będą opłacali według stopy procentowej właściwej dla ich grupy działalności.

Projekt nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) i dlatego nie podlega notyfikacji.

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte prawem Unii Europejskiej.

Ocena przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych wynikających z projektu

1. Podmioty na które oddziałuje projekt

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia bezpośrednio będą dotyczyć pracodawców (płatników składek) i Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (funduszu wypadkowego).

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został skierowany do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji z partnerami społecznymi.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej.

3. Wpływ projektu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Proponowane w projekcie zmiany nie będą miały wpływu na wydatki budżetu państwa. Ich wprowadzenie nie spowoduje istotnych zmian we wpływach funduszu wypadkowego z tytułu składek. Średnia stopa składki na ubezpieczenie wypadkowe powinna bowiem pozostać na poziomie zbliżonym do obecnego.

Wejście w życie rozporządzenia nie zmieni sytuacji w dochodach i wydatkach budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

Dla większości grup działalności stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe pozostaje na niezmiennym poziomie. Wzrost stopy procentowej nastąpi w 5 grupach działalności, zaś w przypadku 7 grup działalności efektem zmiany kategorii ryzyka jest obniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

O ostatecznej wysokości składki dla płatników, którzy zgłaszają do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych i byli zobowiązani do składania informacji ZUS IWA za trzy ostatnie lata kalendarzowe decydować będzie zarówno stopa procentowa ustalona dla grupy działalności, jak i indywidualny wskaźnik korygujący.

Dla płatnika zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych w nowym roku składkowym stopa procentowa składki będzie niższa i wyniesie 1,67% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie wypadkowe (obecnie 1,80%).

5. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Wpływ projektu na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na segmenty rynku pracy.

